

การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งสนับสนุนโดยมูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
ตามการรับรู้อของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน

นางสาวฉวี คุ้มญาติ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาประถมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พ.ศ. 2532

ISBN 974-577-616-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016219

1 10302293

A STUDY OF EDUCATIONAL MANAGEMENT IN THE ELEMENTARY SCHOOLS
SUPPORTED BY THE THAI-RATH NEWSPAPER FOUNDATION
AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS, TEACHERS
AND COMMUNITY LEADERS

Miss Wanee Padungyart

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-577-616-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งสนับสนุน
โดยมูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร
ครู และผู้นำชุมชน

โดย

นางสาววณิ ฅคุณญาติ

ภาควิชา

ประถมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เกท)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์นิรมล สวัสดิ์บุตร)

วณิ ผดุงญาติ : การจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาซึ่งสนับสนุนโดยมูลนิธิหนังสือพิมพ์
ไทยรัฐตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน (A STUDY OF EDUCATIONAL
MANAGEMENT IN THE ELEMENTARY SCHOOLS SUPPORTED BY THE THAI-RATH
NEWSPAPER FOUNDATION AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS, TEACHERS AND
COMMUNITY LEADERS) อ.ที่ปรึกษา : ศ.สุมน อมรวิวัฒน์, 311 หน้า.
ISBN 974-577-616-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการจัดการศึกษา ปัญหา และความต้องการในโรงเรียน
ประถมศึกษา ซึ่งสนับสนุนโดยมูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน

ผลการวิจัย : (1) การจัดการศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชนที่อยู่ในระดับ
ดี คือ ด้านปรัชญาและจุดประสงค์ ด้านการจัดการและบริการด้านต่าง ๆ ด้านการวางแผนระยะยาว ด้าน
โปรแกรมการศึกษาและการจัดการเรียนการสอน ด้านบุคลากร ด้านอาคารสถานที่ วัสดุและครุภัณฑ์ และ
ด้านบริการสำหรับผู้เรียนและการเตรียมผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง คือ ด้านแหล่ง
บริการทางวิชาการ ด้านแหล่งที่มาของงบประมาณ และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (2)
ผลการศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาปรากฏว่า ผู้บริหารรับรู้ว่าการเรียนประสบปัญหาในระดับปานกลาง คือ
ด้านอาคารสถานที่ วัสดุและครุภัณฑ์ ด้านบุคลากร ด้านการจัดโครงการต่าง ๆ ในโรงเรียนและด้าน
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ประสบปัญหาในระดับน้อยคือ ด้านการดำเนินงานของมูลนิธิโรงเรียน
และการประสานงานกับมูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ครูรับรู้ว่าการเรียนประสบปัญหาในระดับปานกลางทุกด้าน
และผู้นำชุมชนรับรู้ว่าการเรียนประสบปัญหาในระดับปานกลางคือ ด้านการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน
ด้านอาคารสถานที่ วัสดุและครุภัณฑ์ และด้านการจัดบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน ประสบปัญหาในระดับน้อย
คือ ด้านบุคลากรและด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (3) ผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน
ต้องการให้มีห้องพิเศษและอาคารเรียนเพิ่มเติม ต้องการบุคลากรที่มีความสามารถเฉพาะวิชา ต้องการ
งบประมาณและวัสดุอุปกรณ์เพิ่มขึ้นสำหรับการจัดโครงการต่าง ๆ ในโรงเรียน ต้องการให้ชุมชนและ
โรงเรียนมีบทบาทร่วมกันในการจัดการศึกษา ต้องการให้โรงเรียนและมูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐจัดสัมมนา
ร่วมกัน และต้องการสื่อการเรียนการสอนที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

WANEE PADUNCYART : A STUDY OF EDUCATIONAL MANAGEMENT IN THE ELEMENTARY SCHOOLS SUPPORTED BY THE THAI-RATH NEWSPAPER FOUNDATION AS PERCEIVED BY ADMINISTRATORS, TEACHERS AND COMMUNITY LEADERS. THESIS ADVISOR : PROF. SUMON AMORNVIVAT, 311 PP. ISBN 974-577-616-5

The purpose of this research was to study the educational management, problems and needs of the elementary schools supported by the Thai-Rath Newspaper Foundation as perceived by administrators, teachers and community leaders.

The findings were: 1) Philosophy and objectives, institutional management and administration, long range planning, educational programs and teaching-learning management, personnel, school building and instructional materials, students service and placement were seven aspects of the educational management perceived as being at the good level by administrators, teachers and community leaders. They considered three aspects as being at the moderate level: academic service, financial resource, community and school relation. 2) School building and instructional materials, personnel, school project management, community and school relation were educational management problems considered as being at the moderate level by administrators; they perceived problems at the low level in the organization of the School Foundation and its coordination with the Thai Rath Foundation. Teachers perceived that the problems concerning all aspects of educational management were at the moderate level. According to the community leaders, the problems concerning the educational material supply, school building and instructional materials, and school service were at the moderate level, meanwhile the problems of the school-community relation and school personnel were at the low level. 3) Administrators, teachers and community leaders wished to have more special rooms, buildings and personnels with high ability on specific subjects. They also wished to have more budget, materials, community-school participation, cooperation between the School Foundation and the Thai Rath Foundation, and instructional media with modern technology.

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ประถมศึกษา
สาขาวิชา ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2532

ลายมือชื่อนิติ
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

ด้วยความเมตตาเป็นล้นพ้นของศาสตราจารย์สุมน อมรวิวัฒน์ อาจารย์
ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้ความกรุณาแก่ผู้วิจัยในการให้คำแนะนำ ขอเสนอแนะ
ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งตลอดมา จนกระทั่ง
วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยลงด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในเมตตาจิตของอาจารย์
เป็นอย่างมาก จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้อมศรี เกษ
ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์นิรมล สวัสดิ์ศุภมิตร กรรมการ
สอบวิทยานิพนธ์ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำ และให้ข้อคิดในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ได้ให้ความกรุณาในการ
ตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย และขอขอบคุณเลขานุการมูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ
รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของมูลนิธิฯ ตลอดจนตัวอย่างประชากรทุกท่านที่มีส่วนช่วยเหลือ
ในการให้ข้อมูล และอำนวยความสะดวกแก่ผู้วิจัย นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบคุณเพื่อน ๆ
ทุกท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อนนิสิตปริญญาโท ภาควิชาประถมศึกษา ตลอดจนผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ช่วยเหลือให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จด้วยดี

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคุณพ่อ คุณแม่ ซึ่งเป็นผู้ส่งเสริมการศึกษา
ของผู้วิจัยตลอดมา และขอขอบคุณพันตำรวจตรีวิศณุ มวงแพร่สี และเด็กชายวิภู
มวงแพร่สี ที่ได้สนับสนุนและเป็นกำลังใจในงานวิจัยครั้งนี้บรรลุผลสำเร็จ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วณี บุ่งญาติ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	9
ขอบเขตของการวิจัย.....	9
ค่าจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2. วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
การจัดการศึกษาต่าง ๆ	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวกับมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา.....	48
งานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา.....	52
สมาคมและมูลนิธิ.....	55
โรงเรียนไทยรัฐวิทยาและมูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ.....	55
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	74
ตัวอย่างประชากร.....	74
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	76

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	79
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	80
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	80
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	83
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	183
สรุปผลการวิจัย.....	185
อภิปรายผล.....	194
ข้อเสนอแนะ.....	216
บรรณานุกรม.....	219
ภาคผนวก.....	220
ประวัติผู้เขียน.....	311

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	จำนวน และร้อยละของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพ.....	84
2	จำนวน และร้อยละของครูผู้สอน จำแนกตามสถานภาพ.....	85
3	จำนวน และร้อยละของผู้นำชุมชน จำแนกตามสถานภาพ.....	87
4	จำนวน และร้อยละของผู้บริหารที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพโดยทั่วไป ของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา.....	89
5	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการจัด การศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคำนำพรพิบูลย์และจุกประสงค์ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน.....	93
6	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการจัด การศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคำนำพรพิบูลย์และจุกประสงค์ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน..	95
7	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการจัด การศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคำนำพรพิบูลย์และจุกประสงค์ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน.....	97
8	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการจัด การศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคำนำพรพิบูลย์และจุกประสงค์ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน.....	99
9	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการจัด การศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคำนำพรพิบูลย์และจุกประสงค์ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน.....	101
10	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการจัด การศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคำนำพรพิบูลย์และจุกประสงค์ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน.....	103
11	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการจัด การศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคำนำพรพิบูลย์และจุกประสงค์ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน.....	105

ตารางที่

12	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการจัด การศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาค้านอาคารสถานที่วัสดุและครุภัณฑ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน.....	107
13	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการจัดกา การศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาค้านบริการสำหรับผู้เรียนและการ การเตรียมผู้เรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน	109
14	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลการประเมินการจัด การศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาค้านความสัมพันธ์กับชุมชนตาม การรับรู้ของผู้บริหาร ครู และผู้นำชุมชน.....	111
15	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ค้านอาคารสถานที่ วัสดุ และครุภัณฑ์ ตามการรับรู้ของผู้บริหาร.....	117
16	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ค้านบุคลากร ตามการ รับรู้ของผู้บริหาร.....	119
17	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ค้านการจัดโครงการ ต่าง ๆ ในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหาร.....	120
18	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ค้านความสัมพันธ์กับ ชุมชนตามการรับรู้ของผู้บริหาร	124
19	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ค้านการดำเนินงานของ มูลนิธิโรงเรียนและการประสานงานกับมูลนิธิหนังสือพิมพ์ไทยรัฐตาม การรับรู้ของผู้บริหาร.....	126

20	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา คำนวณอาคารสถานที่ วัสดุและครุภัณฑ์ตามการรับรู้ของครูผู้สอน.....	128
21	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคำนวณบุคลากรตามการรับรู้ ของครูผู้สอน.....	130
22	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคำนวณการจัดโครงการ ต่าง ๆ ในโรงเรียนตามการรับรู้ของครูผู้สอน.....	131
23	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา คำนวณการจัดการเรียน การสอนตามการรับรู้ของครูผู้สอน.....	136
24	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาคำนวณความสัมพันธ์กับชุมชนตามการรับรู้ของครู ผู้สอน.....	142
25	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา คำนวณอาคารสถานที่วัสดุ และครุภัณฑ์ตามการรับรู้ของผู้นำชุมชน.....	144
26	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา คำนวณบุคลากร ตามการรับรู้ ของผู้นำชุมชน.....	146
27	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยาคำนวณการจัดบริการต่าง ๆ ในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้นำชุมชน.....	148
28	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา คำนวณการสนับสนุนการจัด การเรียนการสอนตามการรับรู้ของผู้นำชุมชน.....	151

29	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และลำดับความสำคัญของปัญหา การจัดการศึกษาในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนตามการรับรู้ของผู้นำชุมชน.....	153
30	ความถี่ และจำนวนร้อยละของผู้บริหารที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ การจัดการศึกษากันต่าง ๆ ในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา.....	155
31	ความถี่ และจำนวนร้อยละของครูที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการการ จัดการศึกษากันต่าง ๆ ในโรงเรียนไทยรัฐวิทยา	164
32	จำนวน ร้อยละความต้องการการจัดการศึกษาของผู้นำชุมชนในค้ำ การจัดการเรียนการสอน.....	171
33	จำนวน ร้อยละความต้องการการจัดการศึกษาของผู้นำชุมชนในค้ำ บุคลากร.....	174
34	จำนวน ร้อยละความต้องการการจัดการศึกษาของผู้นำชุมชนในค้ำ อาคารสถานที่ วัสดุและครุภัณฑ์	176
35	จำนวน ร้อยละความต้องการการจัดการศึกษาของผู้นำชุมชนในค้ำ การจัดบริการต่าง ๆ ในโรงเรียน	178
36	จำนวน ร้อยละความต้องการการจัดการศึกษาของผู้นำชุมชนในค้ำ ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	181